

ਰਾਜ ਵਿਦਿਆਕ ਖੇਜ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੀਸ਼ਟ ਪੰਜਾਬ

ਪੀ.ਐਸ.ਈ.ਬੀ. ਕੌਪਲੈਕਸ, ਵਿਦਿਆ ਭਰਾਨ, ਬਾਲਾਕ-ਈ, ਛੋਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਟੇਜ. 8, ਮੋਹਾਲੀ,
ਈਮੇਲ: directorscert@punjabeducation.gov.in, ਫੋਨ ਨੰ: 0172-2212221

ਵੱਲ

ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿੱ)

ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ (ਵੈਂਬਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ)

ਪੰਜਾਬ।

ਮੀਮੋ ਨੰ: ਈ-176498/SCERT, QP/UP/2024/165951

ਮਿਤੀ: ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, 10-07-2024

ਵਿਸ਼ਾ: ਸੈਸ਼ਨ 2024-25 ਲਈ ਜਮਾਤਾਂ 6ਵੀਂ ਤੋਂ 8ਵੀਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ, ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ Revised Bi-Monthly distribution ਸੰਬੰਧੀ।

ਹਵਾਲਾ: SCERT/QP/UP/2024/84998 ਮਿਤੀ: 28.03.2024

0. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
0. 6ਵੀਂ ਤੋਂ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ 2024-25 ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ, ਮਈ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਦੀਆਂ ਗਤਿਵਿਧੀਆਂ ਹੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
0. ਇਸ ਲਈ ਜਮਾਤਾਂ 6ਵੀਂ ਤੋਂ 8ਵੀਂ ਦੇ ਗਣਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀ Bi-Monthly distribution ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ 2024-25 ਲਈ ਕੁੱਝ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ (ਜੇ ਕਿ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ), ਪਰ ਬਾਕੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਡਾ. ਅਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ)

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ,

ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ., ਪੰਜਾਬ।

Bi-Monthly Distribution Along With LOS (6th to 8th) Mathematics

Class VI			
Month	Chapter No. & Name	Mapped Learning Outcomes	Related Link
April, May, July	ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਤਹਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ		
August, September	Ch. 1 - ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ Ch. 2 - ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ Ch. 3 - ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ Ch. 5 - ਭਿੰਨਾਂ Ch. 6 - ਦਸ਼ਮਲਵ	<p>M601: ਵੱਡੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਿਰਿਆਵਾਂ (ਜੋੜ, ਘਟਾਉ, ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਵੰਡ) ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। solves problems involving large numbers by applying appropriate operations (addition, subtraction, multiplication and division)</p> <p>M602: ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਜਿਸਤ, ਟਾਂਕ, ਸਹਿਅਭਾਜ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣੇਗਾ ਅਤੇ ਨਮੁੰਨਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਕਦਰ ਵਧਾਏਗਾ। recognises and appreciates (through patterns) the broad classification of numbers as even, odd, prime, co-prime, etc.</p> <p>M603: ਮ.ਸ.ਵ ਅਤੇ ਲ.ਸ.ਵ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ। applies HCF or LCM in a particular situation</p> <p>M605: ਭਿੰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪੈਸਾ, ਲੰਬਾਈ, ਤਾਪਮਾਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦਸ਼ਮਲਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਉਦਹਾਰਨ ਵਜੋਂ 7.5 ਮੀਟਰ ਕੱਪੜਾ, 2 ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ 112.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਆਦਿ। uses fractions and decimals in different situations which involve money, length, temperature etc. For example, 7½ metres of cloth. distance between two places is 112.5 km etc.</p> <p>M606: ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜੋ ਭਿੰਨਾਂ/ਦਸ਼ਮਲਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ। solves problems on daily life situations involving addition and subtraction of fractions / decimals</p> <p>ਟਰਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ</p>	1: ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ (Knowing Our Numbers) 2: ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ (Whole Numbers) 3: ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ (Playing With Numbers) 5: ਭਿੰਨਾਂ (Fractions) 6: ਦਸ਼ਮਲਵ (Decimals)

October, November	Ch. 4 - ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ Ch. 8 - ਮੁੱਢਲੀਆਂ Ch. 11 - ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ Ch. 14 – ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ	<p>M604: ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਜੋੜ ਅਤੇ ਘਟਾਓ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ। solves problem involving addition and subtraction of integers.</p> <p>M610: ਰੇਖਾ ਗਣਿਤਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਰੇਖਾ, ਰੇਖਾ-ਖੰਡ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਬੰਦ ਚਿੱਤਰ ਕੋਣ, ਤਿਕੋਣ, ਚੜ੍ਹਾਤੁਸ, ਚੱਕਰ ਆਦਿ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਦਹਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ। describes geometrical ideas like line, line segment, open and closed figures, angle, triangle, quadrilateral, circle, etc., with the help of examples in surroundings</p> <p>M608: ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਭਿੰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੇਗਾ ਉਦਹਾਰਨ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਜਸਾਤ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 3:2 ਹੈ। compares quantities using ratios in different situations. e.g., the ratio of girls to boys in a particular class in 3:2</p> <p>M609: ਵਿਭਿੰਨ ਅੱਖਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਾਈ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ, ਉਦਾਹਰਨ ਜੇਕਰ ਇਕ ਦਰਜਨ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਂ ਤਾਂ 7 ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ 1 ਕਾਪੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ। uses unitary method in solving various word problems. For example, if the cost of a dozen notebooks is given she finds the cost of 7 notebooks by first finding the cost of 1 notebook</p> <p>M621: ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੱਦਾਂ ‘ਤੇ ਹੋਏ ਖਰਚ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਕਤਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਰਨੀਬੱਧ, ਚਿੱਤਰ ਗਰਾਫ ਅਤੇ ਡੜ-ਗਰਾਫ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਏਗਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। arranges given/collected information such as expenditure on different items in a family in the last six months, in the form of table, pictograph and bar graph and interprets them.</p>	<p>4: (ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ) Integers</p> <p>8: (ਮੁੱਢਲੀਆਂ) ਰੇਖਾ ਗਣਿਤਕ ਯਾਰਨਾਵਾਂ) Basic Geometrical Ideas</p> <p>14: (ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ) Data Handling</p> <p>11: (ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ) Ratio and Proportion</p>

December, January	<p>Ch. 7 - ਬੀਜ ਗਣਿਤ</p> <p>Ch. 9 - ਅਰੰਭਕ</p> <p>ਅਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਨਾ</p> <p>Ch. 12 – ਪਰਿਮਾਪ(ਘੇਰਾ) ਅਤੇ ਖੇਤਰਫਲ</p>	<p>M607: ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮਬੱਧ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। uses variable with different operations to generalise a given situation. e.g., Perimeter of a rectangle with sides x units and 3 units is $2(x+3)$ units</p> <p>M611: ਕੋਣਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿਖਾਏਗਾ।</p> <ul style="list-style-type: none"> - ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਹਾਰਨਾਂ ਖੋਜ ਕੇ। - ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਮਾਪ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨਾ। - 45°, 90° ਅਤੇ 180° ਮਾਪ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਮਾਪ ਦਾ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ। <p>demonstrates an understanding of angles by – identifying examples of angles in the surroundings – classifying angles according to their measure – estimating the measure of angles using 45°, 90°, and 180° as reference angles</p> <p>M616: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਿਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਣ ਅਤੇ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਗਰੁੱਪਾਂ/ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। classifies triangles into different groups/ types on the basis of their angles and sides. For example- scalene, isosceles or equilateral on the basis of sides, etc.</p> <p>M617: ਚਤੁਰਭਜਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਰੁੱਪਾਂ/ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ/ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। classifies quadrilaterals into different groups/types on the basis of their sides/ angles</p> <p>M618: ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਿਚੋਂ ਉਦਹਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ 3 ਪਾਸਾਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਗੋਲਾ, ਘਣ, ਘਣਾਵ, ਵੇਲਣ, ਸੱਕ੍ਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੇਗਾ। identifies various (3-D) objects like sphere, cube, cuboid, cylinder, cone from the surroundings</p> <p>M619: 3 ਪਾਸਾਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ, ਸਿਖਰ ਅਤੇ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਉਦਹਾਰਨ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ। describes and provides examples of edges, vertices and faces of 3-D objects</p> <p>M620: ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਕਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਜਮਾਤ ਕਮਰੇ ਦਾ ਫਰਸ਼, ਚਾਕ ਡੱਬੇ ਦੀ (ਸੱਤ੍ਰਾ) ਦਾ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ। finds out the perimeter and area of rectangular objects in the surroundings like floor of the class room, surfaces of a chalk box etc</p>	<p>7: (ਬੀਜ ਗਣਿਤ) Algebra</p> <p>9: (ਅਰੰਭਕ ਅਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਨਾ) Understandi ng Elementary Shapes</p> <p>12: (ਪਰਿਮਾਪ(ਘੇਰਾ) ਅਤੇ ਖੇਤਰਫਲ) Perimeter and Area</p>
February	ਦੁਹਰਾਈ, ਪ੍ਰੀ-ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ		
March	ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ		

Class VII

Month	Chapter No. & Name	Mapped Learning Outcomes	Related Link
April, May, July	ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਤਹਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ		
August, September	Ch. 1 - ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ Ch. 2 - ਭਿੰਨਾਂ ਅਤੇ ਦਸ਼ਮਲਵਾਂ Ch. 3 - ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ Ch. 4 - ਸਰਲ ਸਮੀਕਰਨ Ch. 7 - ਰਾਸ਼ਟੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ	<p>M701: ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਗੁਣਨਫਲ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗੁਣਾ/ਵੰਡ ਕਰੇਗਾ। Multiplies/divides two integers</p> <p>M702, M703: ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਗੁਣਨਫਲ ਅਤੇ ਵੰਡ ਭਿੰਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। interprets the division and multiplication of fractions. for example interprets $\frac{2}{3} \times \frac{4}{5}$ as $\frac{2}{3}$ of $\frac{4}{5}$. Also $\frac{1}{2} \times \frac{1}{4}$ is interpreted as how many $\frac{1}{4}$ make $\frac{1}{2}$?</p> <p>M704: ਭਿੰਨਾਂ/ਦਸ਼ਮਲਵਾਂ ਦੀ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। uses algorithms to multiply and divide fractions/decimals.</p> <p>M719: ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਧਾਰਨ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਮੱਧਮਾਨ, ਮੱਧਿਕਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਕ ਵਰਗੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ। finds various representative values for simple data from her/his daily life contexts like mean, median and mode</p> <p>M720: ਅਸਲ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਨਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਉੱਚਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਕੇ ਨੂੰ ਉਛਾਲਣ ਤੇ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ। recognises variability in real life situation such as, variations in the height of students in her class and uncertainty in happening of events like throwing a coin</p> <p>M721: ਛੜ ਗਰਾਫ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵੱਧ ਖਪਤ, ਇੱਕ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਓਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆਂ ਗਈਆਂ ਦੇੜਾਂ। interprets data using bar graph such as consumption of electricity is more in winters than summer, runs scored by a team in first 10 overs etc.</p> <p>M707: ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਾਲਤਾਂ ਲਈ ਸਰਲ ਸਮੀਕਰਨ ਸਥਾਖਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ। represents daily life situations in the form of a simple equation and solves it</p> <p>M709: ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਾਸ਼ਟੀਆਂ ਦਾ ਵਖਰੇਵਾ ਕਰਨਾ ਉਦਹਾਰਨ : 15, 45, 40 , 120 ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ 15/45 ਅਤੇ 40/120 ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਕੋ ਹੈ। Distinguishes quantities that are in proportion. For example, tells that 15, 45, 40, 120 are in proportion as 15/45 is the same as 40/120</p> <p>M710: ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਭਿੰਨ ਅਤੇ ਦਸ਼ਮਲਵ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ। solves problems related to conversion of percentage to fraction and decimal and vice versa</p> <p>M711: ਲਾਭ/ਹਾਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਤਾ ਕਰਨਾ। calculates profit/loss percent and rate percent in simple interest</p>	<p>1: (ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ) Integers</p> <p>2: (ਭਿੰਨਾਂ ਅਤੇ ਦਸ਼ਮਲਵ) Fraction and Decimals</p> <p>3: (ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ) Data Handling</p> <p>4: (ਸਰਲ ਸਮੀਕਰਨ) Simple Equations</p> <p>7: (ਰਾਸ਼ਟੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ) Comparing Quantities</p>

	Ch. 8 - ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾ Ch. 9 - ਪਰਿਮਾਪ ਅਤੇ ਖੇਤਰਫਲ Ch. 10 - ਬੀਜਗਣਿਤਕ ਵਿਅੰਜਕ Ch. 11 - ਘਾਤ ਅੰਕ ਅਤੇ ਘਾਤ	<p>M705: ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਜਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ। solves problems related to daily life situations involving rational numbers</p> <p>M717: ਵਰਗ ਇਕਾਈ ਗਰਿਡ/ਗਰਾਫਸ਼ੀਟ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਬੰਦ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ। finds out approximate area of closed shapes by using unit square grid/graph sheet</p> <p>M718: ਆਇਤ ਅਤੇ ਵਰਗ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ। calculates areas of the regions enclosed in a rectangle and a square</p> <p>M708: ਬੀਜਗਣਿਤਕ ਵਿਅੰਜਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ/ਘਟਾਉਣਾ adds/subtracts algebraic expressions</p> <p>M706: ਵੱਡੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਰਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਘਾਤ ਸੰਕੇਤਨ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। uses exponential form of numbers to simplify problems involving multiplication and division of large numbers.</p>	8- (ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾ) Rational Numbers 9- (ਪਰਿਮਾਪ ਅਤੇ ਖੇਤਰਫਲ) Perimeter and Area 10- (ਬੀਜਗਣਿਤਕ ਵਿਅੰਜਕ) Algebraic Expression 11- (ਘਾਤ ਅੰਕ ਅਤੇ ਘਾਤ) Exponents and Power
December, January	Ch. 5 - ਰੇਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੋਣ Ch. 6 - ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ Ch. 12- ਸਮਾਂਤ੍ਰੀ Ch. 13-ਠੋਸ ਅਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ	<p>M712: ਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਰੇਖਿਕ , ਸੰਪੁਰਕ, ਪੁਰਕ , ਲਾਗਰਵੇਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਰ ਸਨਮੁਖ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੋਣ ਦਾ ਮਾਪ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਦੂਜਾ ਕੋਣ ਪਤਾ ਕਰਨਾ। classifies pairs of angles based on their properties as linear, supplementary, complementary, adjacent and vertically opposite and finds value of the one when the other is given.</p> <p>M713: ਦੋ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਟਵੀਂ ਰੇਖਾ ਦੇ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਤੇ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋੜਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ। verifies the properties of various pairs of angles formed when a transversal cuts two lines</p> <p>M714: ਜਦੋਂ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਦੋ ਕੋਣ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਤੇ ਤੀਜੇ ਕੋਣ ਦਾ ਮਾਪ ਪਤਾ ਕਰਨਾ। finds unknown angle of a triangle when its two angles are known</p>	5- (ਰੇਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੋਣ) Lines and Angles 6- The Triangle (ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ) 12- (ਸਮਾਂਤ੍ਰੀ) Symmetry
February	ਦੁਹਰਾਈ, ਪੀ-ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ		
March	ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ		

Class VIII

Month	Chapter No. & Name	Mapped Learning Outcomes	Related Link
April, May, July	ਮਿਸ਼ਨ ਸਮਰੱਥ ਤਹਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ		
August, September	Ch. 1 - ਪਰਿਮੋਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ Ch. 2 - ਇਕ ਚਲ ਵਾਲੇ ਰੇਖੀ ਸਮੀਕਰਨ Ch. 3 - ਚਤੁਰਭੁਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ Ch. 4 - ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ Ch. 5 - ਵਰਗ ਅਤੇ ਵਰਗਮੂਲ	M801: ਪਰਿਮੋਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋੜ, ਘਟਾਉ , ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਮੂਨਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇਵੇਗਾ. generalises properties of addition, subtraction, multiplication and division of rational numbers through patterns M802: ਦੋ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਰਿਮੋਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਭਾਵਤ ਪਰਿਮੋਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ। finds out as many rational numbers as possible between two given rational numbers. M806: ਚਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਰਾਹੀਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ। solves puzzles and daily life problems using variables M811: ਚਤੁਰਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਗੁਣ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ। Solves problems related to angles of a quadrilateral using angle sum property M812: ਸਮਾਂਤਰ ਚਤੁਰਭੁਜ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ; Verifies properties of parallelograms and establishes the relationship between them through reasoning. M819: ਛੜ ਗਰਾਫ ਅਤੇ ਪਾਈ ਚਾਰਟ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। Draws and interprets bar charts and pie charts M820: ਪੂਰਵ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਸਿੱਕੇ ਨੂੰ ਉਛਾਲਣ ਤੇ ਮਿਲੇ ਅੰਕੜਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਵੇਗਾ. makes hypotheses on chances of future events on the basis of its earlier occurrences or available data like , after repeated throws of dice and coins M804: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਰਗ, ਵਰਗਮੂਲ, ਘਣ ਅਤੇ ਘਣਮੂਲ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ. Finds squares, cubes and square roots and cube roots of numbers using different methods.	<u>1. (ਪਰਿਮੋਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ) Rational Numbers</u> <u>2 - (ਇਕ ਚਲ ਵਾਲੇ ਰੇਖੀ ਸਮੀਕਰਨ) Linear Equations in One Variable</u> <u>3 - (ਚਤੁਰਭੁਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ) Understanding Quadrilaterals</u> <u>4- (ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ) Data Handling</u> <u>5- (- ਵਰਗ ਅਤੇ ਵਰਗਮੂਲ) Squares and Square Roots</u>

October, November	Ch. 6 – ਘਣ ਅਤੇ ਘਣਮੂਲ Ch. 8 - ਬੀਜ ਗਣਿਤ ਵਿਅੰਜਕ ਅਤੇ ਤਤਸਮਕ Ch. 9 - ਖੇਤਰਮਿਤੀ Ch. 10 - ਘਾਤ ਅੰਕ ਅਤੇ ਘਾਤ Ch. 13 - ਗਰਾਫ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ	<p>M804: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਰਗ, ਵਰਗਮੂਲ, ਘਣ ਅਤੇ ਘਣਮੂਲ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ। Finds squares, cubes and square roots and cube roots of numbers using different methods.</p> <p>M807: ਬੀਜ ਗਣਿਤ ਵਿਅੰਜਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਦਹਾਰਨ $(2x-5)$ $(3+7)$ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਮਿਲੇਗਾ। multiplies algebraic expressions. e.g expands $(2x-5)(3x+2+7)$.</p> <p>M808: ਹੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖ ਬੀਜ ਗਣਿਤ ਤਤਸਮਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। uses various algebraic identities in solving problems of daily life</p> <p>M817: ਬਹੁਭੁਜ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ। finds the area of a polygon</p> <p>M818: ਘਣਕਾਰ ਅਤੇ ਵੇਲਣਕਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਤਹੀ ਖੇਤਰਫਲ ਅਤੇ ਆਈਡਨ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰੇਗਾ। finds surface area and volume of cuboidal and cylindrical object.</p> <p>M805: ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਘਾਤੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ। solves problems with integral exponents.</p> <p>M816: ਵਰਗ ਗਰਿਡ/ਗਰਾਫ ਸੀਟ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਸਮਲੰਬ ਚਤੁਰਭੁਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਭੁਜਾਂ ਵਰਗੇ ਅਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਭੁਜਾਂ ਵਰਗੇ ਅਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੁਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗਾ। estimates the area of shapes like trapezium and other polygons by using square grid/ graph sheet and verifies using formulas.</p>	6-(ਘਣ ਅਤੇ ਘਣਮੂਲ) Cubes and Cube Roots
			8-(ਬੀਜ ਗਣਿਤ ਵਿਅੰਜਕ ਅਤੇ ਤਤਸਮਕ) Algebraic Expressions and Identities
			9- ਖੇਤਰਮਿਤੀ Mensuration
			10-(ਘਾਤ ਅੰਕ ਅਤੇ ਘਾਤ) Exponents and Power
			13-(ਗਰਾਫ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ) Introduction to Graphs
December, January	Ch. 7 - ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ Ch. 11 - ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਉਲਟ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ Ch.12- ਗੁਣਨਖੰਡੀਕਰਣ	<p>M809: ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਟੋਤੀ, ਵੈਟ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਅਸਲ ਕਟੋਤੀ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਤੇ ਕਟੋਤੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲੈਣ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਤਾ ਕਰਨਾ। applies the concept of per cent in profit and loss situation in finding discount, VAT and compound interest. e.g., calculates discount per cent when marked price and actual discount are given or finds profit per cent when cost price and profit in a transaction are given.</p> <p>M810: ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ। Solves problems based on direct and inverse proportions</p>	7- (ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ) Comparing Quantities
			11-(ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਉਲਟ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ) Direct and Inverse Proportions
			12- (ਗੁਣਨਖੰਡੀਕਰਣ) Factorisation
February	ਦੁਹਰਾਈ, ਪ੍ਰੀ-ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ		
March	ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ		

ENGLISH

Revised Syllabus (2024-25)

Class VI (August)	
My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 1: The Farm house Cows (EC 607, 608,611,612,613,615) Lesson 2: My Furry Friend (Poem1) (EC 608,611,612) • Translation: Sentences 1 to 24
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Noun • Verbs • Animal Sounds
Writing	<ul style="list-style-type: none"> • Paragraphs-Cow, Buffalo
Passages	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension
Class VI (September)	
My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 3: The Lake of the Moon (EC 604,608,611,612,615) • Lesson 4 : The Giving Tree (EC 605,608,609, 610,611,612,613,614) • Lesson 5: How Beautiful is the Rain! (Poem 2) (EC 608,609,611)
Grammar& Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Opposite Words • Pronoun • Verbs • Translation: Sentences 25 to 50
Writing	<ul style="list-style-type: none"> • Letter to your friend inviting him for the birthday party • Letter to your uncle thanking him for the beautiful gifthe has sent to you.
Passages	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension <p>NOTE: Including solved comprehensions of text book.</p>
Revision and Term I Exam	
Class VI (October-November)	
My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 6: The Peacock and the Crow (EC 601,608,609,611,613) • Lesson 7: Playing Kabaddi (EC 605,606,608,610,611,613,615) • Lesson 8: I am Writing a Letter (Poem) (EC 608,611,612,615) • Lesson 9: Kabuliwala (EC 608,609,610,611)
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Changing the words in first form • Prepositions • Articles • Adverbs • Adjectives-Degrees of Adjectives • Conjunction • Punctuation
Writing	<p>Paragraph Writing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Picture Description • The Game I Love to Play , Kabaddi • Message Writing
Passages	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension <p>NOTE: Including solved comprehensions of text book.</p>

Class VI(December-January)

MyEnglish Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 10: The Cracked Pot (EC 608,611,615) • Lesson 11: I am Happy With Who I Am (Poem) (EC 602,608,611, • Lesson 12 : Rosy's Meeting with Nessy (EC 607,608,611) • Lesson 13: A Forgotten Wish
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Use of is,am,are • Homophones • Antonyms • Opposites • Tenses • Prepositions
Writing	<ul style="list-style-type: none"> • Paragraph-What I Like about Myself, My Friend • Slogan Writing Applications • Application for Sick Leave • Application for Remission of Fine • Application for Full Fee Concession
Passages	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension <p>NOTE: Including solved comprehensions of text book.</p>
February–Revision of Syllabus March–Final Examinations	

LEARNING OUTCOMES (ENGLISH, Class 6)

EC601	participates in activities in English like role play, group discussion, debate, etc.
EC602	recites and shares poems, songs, jokes, riddles, tongue twisters, etc.
EC603	responds to oral messages, telephonic communication in English and communicates them in English or home language.
EC604	responds to announcements and instructions made in class, school assembly, railway station and in other public places.
EC605	reads a variety of texts in English / Braille and identifies main ideas, characters, sequence of ideas and events and relates with his/her personal experiences.
EC606	reads to seek information from notice board, newspaper, Internet, tables, charts, diagrams and maps etc.
EC607	responds to a variety of questions on familiar and unfamiliar texts verbally and in writing.
EC608	uses synonyms, antonyms appropriately deduces word meanings from clues in context while reading a variety of texts.
EC609	writes words / phrases / simple sentences and short paragraphs as dictated by the teacher.
EC610	uses meaningful sentences to describe/ narrate factual / imaginary situations in speech and writing.
EC611	refers to dictionary to check meaning and spelling, and to suggested websites for information.
EC612	writes grammatically correct sentences for a variety of situations, using noun, pronoun, verb, adverb, determiners, etc.
EC613	drafts, revises and writes short paragraphs based on verbal, print and visual clues.
EC614	writes coherently with focus on appropriate beginning, middle and end in English/Braille.
EC615	writes messages, invitations, short paragraphs and letters (formal and informal) and with a sense of audience.

ENGLISH
Revised Syllabus
(2024-25)

Class VII

(August)

My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 1: Rent for Water (EC 701,707,708,712,713,714,716,717) • Lesson 2: Trains (Poem 1) (EC 701,702,707,708,712,714) • Lesson3: Birbal's Khichdi (EC 701,703,707,708,710,712,714,716,720) • Sentences for translation 1 to 25
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Use of 'Instead of' in the given sentences • Prefixes and Suffixes • The Noun-Abstract ,Concrete and Collective • Conjunctions • Adverbs
Writing	<ul style="list-style-type: none"> • Picture Description • Paragraph-A Journey by Bus, A Visit to a Hill Station
Comprehensions	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension

Class VII (September)

My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson4: A Glass of Milk (EC 701,703,704,707,708,710,712,714,720) • Lesson5: The Hunter and the Deer (Poem2) (EC 701,702,707,708,712,714,716) • Sentences for translation 26 to 50
Grammar& Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Suffixes • Prepositions (Revision) • Degrees of Adjectives • Determiners
Writing	<ul style="list-style-type: none"> • Paragraph-A village/town/city • Application for fee concession • Application to your Principal requesting him/her to grant you sick leave for three days
Comprehensions	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension • Revision and term 1 exams.

Class VII (October - November)

My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 6: Mountaineers (EC 701,707,708,712,714,715,716) • Lesson 7: The Princess Who Never Smiled (EC 701,703,707,708,712,714,716,720) • Lesson 8: An Earthquake(Poem) (EC 701,702,706,707,708,711,712,714) • Lesson 9: A Treasure Hunt (EC 701,707,708,712,714,715,719)
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Rearrange the Jumble Words • Pronouns (Subject and Object) • Tenses • Prepositions • Parts of Speech

Writing	<ul style="list-style-type: none"> • Notice Writing • Story Writing-The Three Pigs and the Wolf, The Sun and the Wind • Paragraph – How you saved yourself and your friend during an earthquake with the help of table and the picture. • Message Writing-Birthday message to your friend.
Comprehensions	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension
Class VII (December-January)	
My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 10: A Hole in the Fence (EC 701,707,708,709,710,712,714,718) • Lesson 11: There was a Naughty Boy(Poem) (EC 701,702,707,708,712,714,715,719) • Lesson 12: Hachiko-The World's Most Loyal Dog (EC 701,706,707,708,712,714) • Lesson 13: A Gift For Sidak
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Antonyms • Alphabetical arrangement of words • Prefixes and suffixes • Adjectives and their Stronger Adjectives • Conjugation of Verbs (person, tense) • Interjections • Sentence and its Types
Writing	<ul style="list-style-type: none"> • Write a letter to your cousin telling her/him about the new pet you have adopted. • Notice Writing • Paragraph on Hachiko • Letter Writing-Letter to your friend inviting him to attend the wedding party of your elder brother. • Letter to your cousin telling him/her how you helped a friend to overcome his habit of using bad language. • Picture Description-The Water Cycle
Comprehensions	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension
February–Revision of Syllabus March–Final Examinations	

LEARNING OUTCOMES (ENGLISH, Class 7)

EC701	answers questions orally and in writing on a variety of texts.
EC702	reads aloud stories/ recites poems with appropriate pause, intonation and pronunciation.
EC703	participates in different activities in English such as role play, poetry recitation, skit, drama, debate, speech, elocution, declamation, quiz, etc., organized by school and other such organizations;
EC704	engages in conversations in English with family, friends, and people from different professions such as shopkeeper, salesperson etc. using appropriate vocabulary.
EC705	responds to different kinds of instructions, requests, directions in varied contexts viz. school, bank, railway station.
EC706	speaks about excerpts, dialogues, slabs, short films, news / debate on TV and radio, audio video programmes on suggested websites.
EC707	asks and responds to questions based on texts (home books or other resources) and out of curiosity.
EC708	reads textual/non textual materials in English/Braille with comprehension.
EC709	identifies details, characters, main idea and sequence of ideas and events in textual /non-textual material.
EC710	thinks critically, compares and contrasts characters, events, ideas ,memes and relates them to life.
EC711	reads to seek information in print / online, notice board, signboards in public places, newspaper, hoardings etc.
EC712	takes notes while teacher teaches /from books / from online materials.
EC713	infers the meaning of unfamiliar words by reading them in context.
EC714	refers dictionary, thesaurus and encyclopaedia to find meanings / spelling of words while reading and writing.
EC715	reads a variety of texts for pleasure e.g. adventure stories and science fiction, fairy tales, biography, autobiography, travelogue etc.
EC716	uses appropriate grammatical forms in communication (e.g. noun, pronoun, verb, determiners, time and tense, passivisation, adjective, adverb, etc.)
EC717	organises sentences coherently in English / in Braille with the help of verbal and visual clues and with a sense of audience.
EC718	writes formal letters, personal diary, list, email, SMS, etc.
EC719	writes descriptions / narratives showing sensitivity to gender, environment and appreciation of cultural diversity.
EC720	writes dialogues from a story and story from dialogues.

ENGLISH
Bimonthly Syllabus 2024-25

Class VIII August-September	
My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 1: Value of Money (EC 803,804,806,812,814) • Lesson 2: The Earth Needs You (Poem 1) (EC 802,804,805,806,812,814) • Lesson 3: The Aged Mother (EC 803,804,806,812,814) • Lesson 4: Saint Ravidas (EC 804,806,812, 814,821) • Lesson 5: Don't Quit (Poem 2) (EC 804,806,812,814) • Sentences for translation 1 to 40
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • The Sentence • One word substitution • Parts of Speech(Revision) • The Determiners • Prefixes and suffixes • Transitive and Intransitive Verbs • Formation of Comparative and Superlative degrees • Formation of Nouns • Finite and Non-Finite Verbs
Writing	<ul style="list-style-type: none"> • Paragraphs-A real incident that happened with you. • A situation when your parents offered you money in exchange for doing something. • A School Picnic • Our School Library • An Indian Farmer • Letter Writing-Write a letter to your friend informing him about your brother's marriage and inviting him. • Write a letter to your friend telling him why it is important to stop using single-use plastic. • Write an application to the Principal of your school asking for exemption from examination. • Write an application to the Principal of your school asking for School Leaving Certificate. • Story Writing-Developing a story with the help of given words and phrases. • Destiny of a Donkey(Appendix III) • The Vain Stag • The Moneylender and his Purse(Appendix III) Notice Writing - Solved Appendix III Dialogue Writing • Dialogue between Saint Ravidas and the Hunter • Dialogue between father and son on how to make tea.
Comprehensions	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension

Class VIII (October-November)

My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 6: The Old Sage and the Brothers) (EC 804,806,807,812,814,816) Lesson 7: The Punjab- A Glimpse (EC 804,806,810,811, 812,813, 814, 817,818) Lesson 8: We Who Love Books (Poem) (EC 804,805,806,812,814) Lesson 9: Charge for Love (EC 804,806,812,814,817,818) • Sentences for translation 41 to 60
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Antonyms and Synonyms • Tenses (present , Past and Future) • Phrasal Verbs • Subject Verb Agreement • Active and Passive Voice
Writing	<p>Story Writing Write a short story based on given picture.</p> <p>Dialogue Writing Write a dialogue inviting your friend over to your home for dinner. Dialogue between shop owner and the little boy.</p> <p>Paragraph Writing Paragraph about the little boy of the story 'Charge for Love' and An Accident</p> <ul style="list-style-type: none"> • Giving and responding to News(page 139) • Newspaper Headlines solved(Appendix III) • Letter Writing- Unsolved Appendix III • Story Writing-The Moneylender and his purse(Appendix III)
Comprehensions	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension

Class VIII (December-January)

My English Companion	<ul style="list-style-type: none"> • Lesson 10: Safety while Driving (EC 801,804,806,809, 811,812,813,814,819) • Lesson 11: My Dear Soldiers (Poem) (EC 804,806,812,814) • Lesson 12: Marco Polo (EC 801,803,804,806,812,814) • Lesson 13: Smashing the Glass Ceiling (EC 804,806,812,814) • Sentences for translation 61 to 80
Grammar & Vocabulary	<ul style="list-style-type: none"> • Formation of Nouns from Adjectives • Formation of Adverbs • Idioms • Active and Passive Voice
Writing	<p>Letter Writing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Write a letter to your younger brother congratulating him on his brilliant success. • Write a letter to your friend telling him/ her all about a wild animal/ a bird that you like. Also write why human beings should try to protect birds and animals from getting hunted by poachers. • Write a letter to your friend inviting her to visit the Book Fair which is going to held in your city in December. • Write a letter to your aunt thanking her for the laptop she has gifted you. • Notice Writing - Unsolved Appendix III • Newspaper Headlines unsolved(Appendix III) • Question Framing (Page 163)
Comprehensions	<ul style="list-style-type: none"> • Unseen Comprehensions • Unseen Picture/Poster for Comprehension • Unseen Dialogue/Conversation for Comprehension

February – Revision of Syllabus

March – Final Examinations

LEARNING OUTCOMES (ENGLISH, Class 8)

EC801	responds to instructions/announcements in school and public places viz. railway station, market, airport, cinema hall and act accordingly
EC802	introduces guests in English, interviews people by asking questions based on the work they do.
EC803	engages in conversations in English with people from different professions such as bank staff, railway staff etc. using appropriate vocabulary.
EC804	uses formulaic/polite expressions to communicate such as 'May I borrow your book?', 'I would like to differ' etc.
EC805	excerpts, dialogues, poems, commentaries of sports and games speeches, news, debates on TV, Radio and expresses opinions about them.
EC806	asks questions in different contexts and situations (e.g. based on the text / beyond the text / out of curiosity / while engaging in conversation using appropriate vocabulary and accurate sentences).
EC807	participates in different events such as role-play, poetry recitation, skit, drama, debate, speech, elocution, declamation, quiz, etc., organized by school and other such organizations;
EC808	narrates stories (real or imaginary) and real life experiences in English.
EC809	reads textual/non-textual materials in English/Braille with comprehension
EC810	identifies details, Characters, main idea and sequence of ideas and events while reading.
EC811	reads, compares, contrasts, thinks critically and relates ideas to life.
EC812	infers the meaning of unfamiliar words by reading them in context.
EC813	reads a variety of texts for pleasure e.g. adventure stories and science fiction, fairy tales, also non-fiction articles, narratives, travelogues, biographies, etc.
EC814	refers dictionary, thesaurus and encyclopaedia as reference books for meaning and spelling while reading and writing.
EC815	prepares a write up after seeking information in print / online, notice board, newspaper. etc.
EC816	communicates accurately using appropriate grammatical forms (e.g., clauses, comparison of adjectives, time and tense, active passive voice, reported speech etc.)
EC817	writes a coherent and meaningful paragraph through the process of drafting, revising, editing and finalizing.
EC818	write short paragraphs coherently in English/Braille with a proper beginning, middle and end with appropriate punctuation marks.
EC819	write answers to textual/non-textual questions after comprehension / inference; draws character sketch, attempts extrapolative writing.
EC820	writes email], messages, notice, formal letters, descriptions / narratives, personal diary, report, short persona]/ biographical experiences etc.
EC821	develops a skit (dialogues from a story) and story from dialogues.

6ਵੀਂ ਤੋਂ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮ (LOs) ਸਮੇਤ ਮਹੀਨਵਾਰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ (2024-25)

ਵਿਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ

ਜਮਾਤ ਛੇਵੀਂ

ਮਹੀਨਾ	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਨਾਮ	ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮ	ਸੰਬੰਧਿਤ ਲਿੰਕ
ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ	<p>ਪਾਠ-1 ਡਿਰੰਗਾ (ਕਵਿਤਾ) ਪਾਠ-2 ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਥਾਂ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਪਾਠ-3 ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਪਾਠ-4 ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ (ਕਵਿਤਾ) ਪਾਠ-5 ਲਿਫਾਫੇ ਪਾਠ-6 ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਪਾਠ-7 ਬਸੰਤ (ਕਵਿਤਾ) ਪਾਠ-8 ਸਾਰਾ ਜੱਗ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਿਆ ਜਾਂਦਾ</p> <p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਮੇਲਾ • ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ • ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ • ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ <p>ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ/ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਅੱਧੇ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ/ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ • ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪੱਤਰ • ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ <p>ਕਹਾਣੀ : (ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਸੋਨੇ ਦਾ ਅੰਡਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੁਰਗੀ • ਦਰਜੀ ਅਤੇ ਹਾਥੀ <p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਸੂਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਅਨੁਨਾਸਿਕ ਅੱਖਰ, ਦੁੱਤ ਅੱਖਰ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ, ਲਗਾਖਰ ਦੀ ਪਛਾਣ • ਸ਼ਬਦ ਭੇਦ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ (ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਂਵ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ) • ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ (1-15) • ਵਿਸਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ (ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ) • ਅਰਥ ਬੋਧ : ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ (ਪੰਨਾ 54-55) 	<p>601. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਹਾਣੀ, ਕਵਿਤਾ, ਲੇਖ, ਜੀਵਨੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ।</p> <p>602. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪਾਠ ਨੂੰ ਉਚੀ ਬੋਲ ਕੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ/ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਠਹਿਰਾਓ ਅਤੇ ਦਬਾਓ ਦੇ ਕੇ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।</p> <p>603. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉਤੇ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।</p> <p>607. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ- ਨਾਗਰ, ਹਮੇਲ, ਮਤਾਬ, ਉਨਾਬ, ਹਿੰਡੇਲ, ਮਲੁਕ, ਅਜੂਬਾ, ਖਲਕਤ, ਸ਼ਿਰਕਤ ਆਦਿ।</p>	https://www.youtube.com/playlist?list=PLzaZaD5gtI2rsbYNju4Gw7ClGU56WAQ
ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ	<p>ਪਾਠ-9 ਥਾਲ</p> <p>ਪਾਠ-10 ਕੀੜੀ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਪਾਠ-11 ਦਾਤੇ</p> <p>ਪਾਠ-12 ਪਹਿਲ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਪਾਠ-13 ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ</p> <p>ਪਾਠ-14 ਆਲੋਕ ਸੁਖੀ, ਗੁਆਂਢੀ ਦੁਖੀ! ਨਾ ਬਈ ਨਾ!</p> <p>ਪਾਠ-15 ਤਿੰਨ ਇਨਕਲਾਬੀ- ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ</p> <p>ਪਾਠ-16 ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਪਾਠ-17 ਝੀਲ, ਪਸੂ, ਪੰਛੀ ਤੇ ਬੱਚੇ</p>	<p>604. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੋ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪਾਠਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਤੁਰੀ ਦੇ ਹਨ।</p> <p>605. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿਹੇ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।</p>	

<p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਮੇਰਾ ਸਕੂਲ • ਦੁਸਹਿਰਾ • ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ • ਕਿਸੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ <p>ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ/ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਮੈਰਾ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਸਾਈਕਲ ਚੋਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ <p>ਕਹਾਣੀ : (ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਸਿਆਣਾ ਕਾਂ • ਲਾਲਚੀ ਕੁੱਤਾ <p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ : ਕਿਰਿਆ (ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਰਿਆ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ) • ਕਾਲ : (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ) • ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (ਓ-ਅ) • ਮੁਹਾਵਰੇ (1-15) • ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ • ਅਖਾਣ (1-5) 	<p>606. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੇਲਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ-ਵਿਸਥੀ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪ ਕਿਸੇ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਅਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।</p>	
<p>ਦਸਤਬੰਦੀ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ</p> <p>ਪਾਠ-18 ਸੜਕੀ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ</p> <p>ਪਾਠ-19 ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ</p> <p>ਪਾਠ-20 ਧਰਤੀ ਦਾ ਗੀਤ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਪਾਠ-21 ਪਿੰਡ ਇਉਂ ਬੋਲਦੈ</p> <p>ਪਾਠ-22 ਲੋਕ-ਨਾਇਕ ਦਾ ਚਲਾਣਾ</p> <p>ਪਾਠ-23 ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰਨ : ਅਜਿੰਦਰ ਕੌਰ</p> <p>ਪਾਠ-24 ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ</p> <p>ਪਾਠ-25 ਭਾਰਤ ਰਤਨ : ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ</p> <p>ਪਾਠ-26 ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਮੇਰਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ • ਡਾਕੀਆ • ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ • ਅੱਖੀਂ ਢਿੱਠਾ ਮੈਚ <p>ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ/ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਚਾਚਾ ਜੀ/ਮਾਮਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਤੋਹਫੇ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਪੱਤਰ • ਮਿੱਤਰ/ਸਹੇਲੀ ਦੇ ਭਰਾ/ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਮੁਆਫ਼ੀ ਪੱਤਰ • ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਤੋਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ <p>ਕਹਾਣੀ : (ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਸਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਬੂਤਰ 	<p>608. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਛਾਣ੍ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਸਾਧਾਰਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।</p> <p>609. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।</p> <p>610. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਸਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਨਵੇਂ ਸਿੱਖੇ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੀ ਬੋਲ-ਚਾਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਦਾ ਹੈ।</p>	

	<p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ : ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ) ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (1-10) ਮੁਹਾਵਰੇ (31-40) ਵਚਨ ਬਦਲੇ ਮੁਹਾਵਰੇ (15-30) 	
ਫਰਵਰੀ	ਦੁਹਰਾਈ	
ਮਾਰਚ	ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਕਸ਼ਾ	
ਜਮਾਤ ਸੱਤਵੀਂ		
ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ	<p>ਪਾਠ-1 ਵਣਜਾਰਾ (ਕਵਿਤਾ) ਪਾਠ-2 ਮੌਤੀ ਪਾਠ-3 ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ ਗਾਇਕਾ : ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਾਠ-4 ਘੜੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪਾਠ-5 ਮਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਪਾਠ-6 ਬਲਦਾਂ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪਾਠ-7 ਬਾਲ ਖੇਡਾਂ ਪਾਠ-8 ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ</p> <p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਕੂਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਮੇਲਾ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਜੀ <p>ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ/ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਸੰਬੰਧੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਮਿੱਤਰ /ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਛੋਟੇ ਭਰਾ/ਭੈਣ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੱਤਰ <p>ਕਹਾਣੀ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਬਾਂਦਰ ਤੇ ਮਗਰਮੱਛ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ <p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਕਾਂਡ 1 ਵਿਆਕਰਨ ਸ਼ਬਦ ਭੇਦ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ) ਅਰਥ ਬੋਧ : ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ (16-35) ਅਰਥ ਬੋਧ : ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ (ਪੰਨਾ 56-57) ਮੁਹਾਵਰੇ (41-60) ਅਖਾਣ (6-10) 	<p>701. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਗੀਤ ਨੂੰ ਲੈਅ/ਦਬਾਅ ਸਹਿਤ ਉਚਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅੰਦਰ ਸੁਹਜ-ਬੋਧ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮੁੱਲਵਾਨ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।</p> <p>702. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਹਾਣੀ, ਲੇਖ ਜੀਵਨੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚਲੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।</p> <p>703. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਨ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਛੇਵੰਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇਜ਼ੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।</p> <p>712. ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦ-ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਉਹ ਇਕਤਾਰਾ, ਵੰਡਲੀ, ਅਠਖੇਲੀਆਂ, ਝਲਾਨੀ, ਲਸ਼ਕਰ, ਅਕੀਦਾ, ਫੂਹੜੀ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।</p>
ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ	<p>ਪਾਠ-9 ਮੇਰੇ ਦਾਦੀ ਜੀ ਪਾਠ-10 ਸੇਰਨੀਆਂ ਪਾਠ-11 ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ</p>	<p>704. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਨ ਦੀ, ਨਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜਗਿਆਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।</p>

<p>ਪਾਠ-12 ਸ਼ਾਬਾਸ਼! ਸੁਸਨ!</p> <p>ਪਾਠ-13 ਸਾਉਣ</p> <p>ਪਾਠ-14 ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ</p> <p>ਪਾਠ-15 ਜੀਅ ਕਰੇ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਪਾਠ-16 ਡਿਲੋਚਨ ਦਾ ਕੱਦ</p> <p>ਪਾਠ-17 ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ</p> <p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਦਿਵਾਲੀ • ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ • ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਵਿਆਹ • ਮੇਰਾ ਅਧਿਆਪਕ <p>ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ/ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਪੋਸਟ-ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਡਾਕੀਏ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੰਬੰਧੀ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਸਕੂਲ-ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਗੰਢੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ <p>ਕਹਾਣੀ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੱਕੜਹਾਰਾ • ਹੌਕਾਰੀ ਬਾਰਾਂਸਿੰਗਾ <p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਕਾਂਡ 2 : ਭਾਸ਼ਾ/ਬੋਲੀ • ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ : ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਕ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ) • ਕਾਲ : ਕਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਕ ਬਦਲਣਾ • ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (ਈ-ਠ) • ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ • ਵਿਸਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ (ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ) 	<p>705. ਉਹ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੇਸ-ਭਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।</p> <p>706. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੂਚਨਾ, ਇਸਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰੀ ਖਬਰਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।</p> <p>707. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।</p> <p>711. ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਕਹਾਣੀ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।</p>
<p>ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ</p> <p>ਪਾਠ-18 ਗਿਠਮੁਠੀਆਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ</p> <p>ਪਾਠ-19 ਅਦਭੁਤ ਸੰਸਾਰ</p> <p>ਪਾਠ-20 ਸੱਤ ਡਾਕਟਰ</p> <p>ਪਾਠ-21 ਪੁਲਾੜ-ਪਰੀ : ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼</p> <p>ਪਾਠ-22 ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ</p> <p>ਪਾਠ-23 ਮਿਲਖੀ ਦਾ ਵਿਆਹ</p> <p>ਪਾਠ-24 ਜਾਗੋ</p> <p>ਪਾਠ-25 ਕਿਰਤ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ</p> <p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਅਤਿ ਸਰਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਨ • ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ • ਛੱਥੀ ਜਨਵਰੀ • ਰੇਲਵੇ-ਸਟੇਸ਼ਨ <p>ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ/ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਪੱਤਰ • ਮਿੱਤਰ/ ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਦੀ ਸੈਰ ਦਾ ਹਾਲ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੋ 	<p>708. ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁੱਛੋ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤੀਕ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਤੱਥਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ।</p> <p>709. ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਵੇਂ - ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਬੰਧੀ, ਵਿਆਹ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਬੰਧੀ, ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।</p> <p>710. ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਈ ਲੋਕ-ਖੇਡਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਬੱਡੀ, ਲੁਕਣ- ਮੀਚੀ, ਕੋਟਲਾ-ਛਪਾਕੀ, ਕੁਕਾਂ-ਕਾਂਗੜੇ, ਅੰਨ੍ਹਾ-ਝੋਟਾ, ਪਿੱਠੂ, ਪੀਚੇ, ਭੰਡਾ-ਭੰਡਾਰੀਆ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਇਕਜੁੱਟਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਿਕਾਸ ਵੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਮਿਲਾਵਟ ਬਾਰੇ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ <p>ਕਹਾਣੀ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਲੁਬੜੀ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰ <p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ : ਯੋਜਕ ਤੇ ਵਿਸਮਕ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ) ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (11-25) ਮੁਹਾਵਰੇ (61-80) ਵਚਨ ਬਦਲੋ 	
--	--	--

ਫਰਵਰੀ	ਦੁਹਰਾਈ
ਮਾਰਚ	ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ

ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ

ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ	<p>ਪਾਠ-1 ਜੈ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਪਾਠ-2 ਪੇਮੀ ਦੇ ਨਿਆਣੇ</p> <p>ਪਾਠ-3 ਛਿੰਡ ਛਚਾਹਾਂ ਦੀ</p> <p>ਪਾਠ-4 ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ</p> <p>ਪਾਠ-5 ਉਦਮ ਕਰੀਂ ਜ਼ਰੂਰ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਪਾਠ-6 ਦਲੇਰੀ</p> <p>ਪਾਠ-7 ਰੂਪਨਗਰ</p> <p>ਪਾਠ-8 ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ</p> <p>ਪਾਠ-9 ਪੰਜਾਬ</p> <p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀਆਂ ਅੱਖਿਆਂ ਢਿੱਠਾ ਮੇਲਾ <p>ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ/ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਮੁੱਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਡਾਕ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ <p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ਸ਼ਬਦ ਭੇਦ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ) ਵਾਕ-ਬੋਧ : ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ (36-70) ਮੁਹਾਵਰੇ (80-100) ਅਖਾਣ (11-15) <p>ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ</p>	<p>801. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੇਲਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਲੋਹੜੀ, ਛਿੰਡ ਆਦਿ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।</p> <p>802. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨਿੱਖ, ਅਪਣੱਤ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।</p> <p>803. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਅਖਬਾਰ, ਸਿਨੇਮਾ ਆਦਿ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>808. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਹਾਣੀ, ਕਵਿਤਾ, ਲੇਖ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ‘ਲੋਹੜੀ’ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਲੋਹੜੀ ਬਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>	https://www.youtube.com/playlist?list=PLzaZaD5gT12qjL_eH_kmA0yDrQ857WBO
-------------------------------	--	--	---

ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ	<p>ਪਾਠ-10 ਹਰਿਆਵਲ ਦੇ ਬੀਜ</p> <p>ਪਾਠ-11 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਨਾਚ : ਗਿੱਧਾ</p> <p>ਪਾਠ-12 ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੁਪਨਸਾਜ਼ : ਡਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ</p> <p>ਪਾਠ-13 ਪਰਤੀ (ਕਵਿਤਾ)</p> <p>ਪਾਠ-14 ਸਾਂਝੀ ਮਾਂ</p> <p>ਪਾਠ-15 ਰਾਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ</p> <p>ਪਾਠ-16 ਗੁਲਾਬ ਦੀ ਫਸਲ</p> <p>ਪਾਠ-17 ਲੋਹੜੀ</p> <p>ਪਾਠ-18 ਹਾਕੀ ਦਾ ਜਾਦੂਗਰ : ਧਿਆਨ ਚੰਦ</p> <p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਦਿਵਾਲੀ • ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ • ਦਾਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ • ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਮੈਚ • ਸਿਨਮਾ <p>ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ/ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਮੈਚ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਸਕੂਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਰਿਸਾਲੇ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਫੀਸ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਵਿੱਦਿਆਕ ਟੂਰ/ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ। <p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ : ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਕ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ) • ਕਾਲ : ਕਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਕ ਬਦਲਣਾ • ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (ਡ-ਫ) • ਮੁਹਾਵਰੇ (101-113) <p>ਵਚਨ ਬਦਲੇ</p>	<p>804. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਵਧਦੀ ਅਬਾਦੀ, ਦਾਜ ਪ੍ਰਥਾ ਆਦਿ ਦੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਮਿੱਟਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਛਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।</p> <p>805. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ।</p> <p>806. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਜਿਵੇਂ ਫੀਸ-ਮੁਆਫੀ, ਚੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫੀ, ਕੋਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣ ਲਈ, ਕੋਈ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਆਦਿ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>807. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗਤੀ, ਦਬਾਅ ਠੀਕ ਸ਼ਬਦ-ਉਚਾਰਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੇ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।</p>
ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ	<p>ਪਾਠ-19 ਅੰਮੜੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ</p> <p>ਪਾਠ-20 ਛੱਲੀਆਂ ਦੇ ਰੱਖੇ</p> <p>ਪਾਠ-21 ਗਿਆਨ, ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਅਨੋਖਾ ਸੰਗਮ : ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ</p> <p>ਪਾਠ-22 ਸਿਵ ਸਿੰਘ : ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ</p> <p>ਪਾਠ-23 ਪਿੰਡ ਦੀ ਘੁਲੜੀ</p> <p>ਪਾਠ-24 ਭੂਆ</p> <p>ਪਾਠ-25 ਰੱਬ ਦੀ ਪੱਤੀ</p> <p>ਪਾਠ-26 ਗੱਗੂ</p> <p>ਪਾਠ-27 ਵੱਡੇ ਭੈਣ ਜੀ</p> <p>ਲੇਖ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਲੋਹੜੀ • ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ • ਛੱਥੀ ਜਨਵਰੀ • ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀਆਂ • ਵਧਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ 	<p>809. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p> <p>810. ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦ-ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਤਵਾਰੀਖ, ਸਾਕਾ, ਮਦਰੱਸਾ, ਸਰਸ਼ਾਰ, ਸਰਤਾਜ, ਬਉਲੀ, ਸ਼ਰੀਅਤ, ਤਾਕੀਦ, ਇਮਦਾਦ, ਰੁੱਕਾ, ਮੁਸੱਲਾ, ਢਾਬ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।</p> <p>811. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ-ਭੰਡਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਤੇ ਅਖਾਣ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਦਾ ਜਤਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>

	<p>ਪੱਤਰ/ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਚਰਿੱਤਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਮਿਉਨਿਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ • ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ <p>ਵਿਆਕਰਨ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ : ਯੋਜਕ ਤੇ ਵਿਸਮਕ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ) • ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (26-44) • ਮੁਹਾਵਰੇ (101-113) ਦੁਹਰਾਈ ਅਖਾਣ (11-15) ਦੁਹਰਾਈ ਵਿਸਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ (ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ) 	<p>812. ਉਹ ਬਾਲ-ਰਸਾਲੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।</p>
ਫਰਵਰੀ	ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਬੋਰਡ ਪਰੀਖਿਆ	
ਮਾਰਚ	ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ	